

MA Sem.-1 Examination

404

Indian Culture (Indian Philosophy-1)

Time : 2-30 Hours]

February-2025

[Max. Marks : 70

સૂચનાઓ: (1) બધા પ્રશ્નોનો પ્રયાસ કરો.

(2) બધા પ્રશ્નો સમાન ગુણ ધરાવે છે.

સંપૂર્ણ ગુણ- ૭૦

1. વૈદિક દાર્શનિકતામાં કર્મ, મુક્તિ, પુનર્જન્મના સિદ્ધાંતો પર ચર્ચા કરો. (૧૪)
અથવા
1. ઉપનિષદોના બ્રહ્મ, જીવ અને આત્માના સંકલ્પના પર ચર્ચા કરો. (૧૪)
2. ભગવદ ગીતા માં ક્ષર, અક્ષર અને પુરુષોત્તમના સંકલ્પનાઓ સ્પષ્ટ કરો. (૧૪)
અથવા
2. ગીતા માં અવતારના સિદ્ધાંતો અને તેની મહત્વતા પર વર્ણન કરો. (૧૪)
3. પુર્વ મિમાંસામાં માયાના દાર્શનિકતાને વ્યાખ્યાયિત કરો અને તેના પ્રવૃત્તિની સમજ પર કેવી અસર પડે છે? (૧૪)
અથવા
3. પુર્વ મિમાંસામાં કર્મના સંકલ્પને ચર્ચા કરો. આનું ફરજ અને યજ્ઞના કર્યોથી કેવી રીતે સંકળાય છે? (૧૪)
4. શંકરાચાર્યના જગતના સ્વરૂપ અને તેની વાસ્તવિકતા પરના મંતવ્યો પર ચર્ચા કરો. (૧૪)
અથવા
4. શંકરાચાર્ય અને રામાનુજના બ્રહ્મ અને જીવના સંકલ્પના વચ્ચે તુલના કરો. (14)
5. કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોનો જવાબ એક અથવા બે વાક્યમાં આપો. (૭ X ૨= ૧૪)
  - i. વૈદિક દાર્શનિકતામાં અંતિમ લક્ષ્ય શું છે?
  - ii. વૈદિક દાર્શનિકતામાં વ્યક્તિગત ફરજને કઈ સંકલ્પના દર્શાવે છે?
  - iii. ઉપનિષદોની દાર્શનિકતામાં અંતિમ વાસ્તવિકતા માટે કયું શબ્દ છે?
  - iv. ગીતા માં અસ્તિત્વનો નાશ થઈ રહેલો પાસો શું છે?
  - v. ગીતા માં અસ્તિત્વનો શાશ્વત પાસો શું કહેવાય છે?
  - vi. ગીતા માં પરમાત્માને કઈ સંકલ્પના કહે છે?
  - vii. મિમાંસા દર્શનનો પ્રાથમિક ધ્યાન શું છે?
  - viii. પુર્વ મિમાંસામાં માયાને કઈ સંકલ્પના કહે છે?
  - ix. આદ્વૈત વેદાંતના પ્રતિનિધિ કોણ છે?
  - x. શંકરાચાર્યના દાર્શનિકતામાં અંતિમ વાસ્તવિકતા શું છે?
  - xi. રામાનુજની દાર્શનિકતા કઈ બાબતે ભારપૂર્વક ભાર આપે છે?
  - xii. રામાનુજની દાર્શનિકતામાં જગતની સ્વરૂપતા શું છે?

(P.T. ૭)

E1480-2

M .A. SEMESTER-I INDIAN CULTURE-INDOLOGY

Subject: - Indian Philosophy (INCL- 404)

.....*Day 2025

Time: 2 hrs 30 minute

Instructions:

(1) Attempt all the questions.

(2) All questions carry equal marks.

Full Marks- 70

1. Discuss the principles of Karma, Moksha, Reincarnation in Vedic philosophy. (14)

Or

1. Discuss the Upanishadic concept of Brahman, Jiva, and the idea of the soul. (14)

2. Explain the concepts of Kshar, Akshar, and Purushottam in the Bhagavad Gita. (14)

Or

2. Describe the principle of incarnation in the Gita and its significance. (14)

3. Define the philosophy of illusion in Purv Mimamsa and its impact on the understanding of reality? (14)

Or

3. Discuss the concept of Karma in Purv Mimamsa. How is it related to the performance of duties and rituals? (14)

4. Discuss Shankaracharya's views on the nature of Jagat and its reality? (14)

Or

4. Compare and contrast Ramanujan's concepts of Brahm and Jiva with those of Shankaracharya. (14)

5. Answer any seven questions in one or two sentences 7X2=14

- i. What is the ultimate goal of Vedic philosophy?
- ii. What concept refers to individual duty in Vedic philosophy?
- iii. What term describes the ultimate reality in Upanishadic philosophy?
- iv. What is the perishable aspect of existence in the Gita?
- v. What is the eternal aspect of existence in the Gita called?
- vi. What is the term for the Supreme Being in the Gita?
- vii. What is the primary focus of Mimamsa Darshan?
- viii. What is the term for illusion in Purv Mimamsa?
- ix. Who is the proponent of Advaita Vedanta?
- x. What is the ultimate reality in Shankaracharya's philosophy?
- xi. What does Ramanujan's philosophy emphasize?
- xii. What is the nature of the world in Ramanujan's philosophy?

